OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2008 Rhif 3170 (Cy.283)

ADDYSG, CYMRU

Rheoliadau Grantiau a Benthyciadau Dysgu y Cynulliad (Addysg Uwch) (Cymru) (Rhif 2) 2008

Gwnaed - - - - 10 Rhagfyr 2008
Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru - - 15 Rhagfyr 2008
Yn dod i rym - - 9 Ionawr 2009

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd i'r Ysgrifennydd Gwladol gan adrannau 22, 42(6) a 43(1) o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998(**1**), ac sydd bellach yn arferadwy ganddynt hwy(**2**), yn gwneud y Rheoliadau canlynol:

RHAN 1

CYFFREDINOL

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Grantiau a Benthyciadau Dysgu y Cynulliad (Addysg Uwch) (Cymru) (Rhif 2) 2008.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 9 Ionawr 2009 ac maent yn gymwys o ran Cymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn, ac eithrio pan fo'r cyd-destun yn mynnu fel arall—

(**1**) 1998 p. 30; diwygiwyd adran 22 gan Ddeddf Dysgu a Medrau 2000 (p. 21), adran 146 ac Atodlen 11, Deddf Treth Incwm (Enillion a Phensiynau) 2003 (p. 1), Atodlen 6, Deddf Cyllid 2003 (p. 14), adran 147 a Deddf Addysg Uwch 2004 (p. 8), adrannau 42 a 43 ac Atodlen 7.

(**2**) Trosglwyddwyd swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol o dan adran 22 o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 (ac eithrio i'r graddau y maent yn ymwneud â gwneud unrhyw ddarpariaeth a awdurdodir gan is-adran (2)(a), (c) (j) neu (k), (3)(e) neu (f) neu (5) o adran 22) i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan adran 44 o Ddeddf Addysg Uwch 2004 ac mae Gorchymyn Deddf Addysg Uwch 2004 (Cychwyn Rhif 2 a Darpariaeth Drosiannol) (Cymru) 2005 (O.S. 2005/1833 (Cy.149) (C.79)), fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Deddf Addysg Uwch 2004 (Cychwyn Rhif 2 a Darpariaeth Drosiannol) (Cymru) (Diwygio) 2006 (O.S. 2006/1660 (Cy.159)(C.56)), yn cyfeirio at hyn. Trosglwyddwyd swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Weinidogion Cymru yn rhinwedd paragraffau 30(1) a 30(2) o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32).

ystyr "a ariennir yn gyhoeddus" ac "a ariannwyd yn gyhoeddus" ("*publicly-funded*") yw cael ei gynnal neu ei gynorthwyo gan grantiau rheolaidd o'r cronfeydd cyhoeddus, ac mae ymadroddion perthynol i'w dehongli yn unol â hyn;

mae i "athro cymwysedig neu athrawes gymwysedig" ac "athro cymwysedig neu'n athrawes gymwysedig" yr ystyr a roddir i "qualified teacher" yn adran 132(1) o Ddeddf Addysg 2002(**3**);

ystyr "yr Athrofa" ("*Institute*") yw Sefydliad Prifysgol Llundain ym Mharis(**4**);

ystyr "awdurdod academaidd" ("*academic authority*"), mewn perthynas â sefydliad, yw'r corff llywodraethu neu'r corff arall sydd â swyddogaethau corff llywodraethu ac mae'n cynnwys person sy'n gweithredu gydag awdurdod y corff hwnnw;

ystyr "benthyciad" ("*loan*"), ac eithrio lle nodir fel arall, yw benthyciad yn unol ag unrhyw reoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru o dan adran 22 o'r Ddeddf, gan gynnwys y llog sy'n crynhoi ar y benthyciad ac unrhyw gosbau neu daliadau sy'n codi mewn cysylltiad ag ef;

ystyr "benthyciad at ffioedd coleg" ("*college fee loan*") yw benthyciad at ffioedd coleg sy'n daladwy i fyfyriwr cymwys yn unol â rheoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru o dan adran 22 o'r Ddeddf;

ystyr "benthyciad at gostau byw" ("*loan for living costs*") yw benthyciad at gostau byw yn unol â rheoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru o dan adran 22 o'r Ddeddf;

ystyr "benthyciwr" ("*borrower*") yw person y mae benthyciad wedi'i roi iddo;

ystyr "blwyddyn academaidd" ("*academic year*") yw'r cyfnod o ddeuddeng mis sy'n dechrau ar 1 Ionawr, 1 Ebrill, 1 Gorffennaf neu 1 Medi yn y flwyddyn galendr y mae blwyddyn academaidd y cwrs o dan sylw yn dechrau ynddi, yn ôl a yw'r flwyddyn academaidd honno yn dechrau ar neu ar ôl 1 Ionawr a chyn 1 Ebrill, ar neu ar ôl 1 Ebrill a chyn 1 Gorffennaf, ar neu ar ôl 1 Gorffennaf a chyn 1 Awst neu ar neu ar ôl 1 Awst ac ar neu cyn 31 Rhagfyr, yn y drefn honno;

ystyr "blwyddyn academaidd safonol" ("*standard academic year*"), oni nodir fel arall, yw blwyddyn academaidd o gwrs dynodedig (ac eithrio blwyddyn academaidd sy'n flwyddyn bwrsari neu'n flwyddyn Erasmus) a fyddai'n cael ei gymryd (yn gyfan gwbl neu'n rhannol) gan berson nad yw'n ailadrodd unrhyw ran o'r cwrs ar ôl 1 Medi 2006 ac sy'n dechrau ar y cwrs ar yr un pwynt â'r myfyriwr cymwys;

ystyr "blwyddyn astudio gymhwysol" ("*qualifying year of study*") yw blwyddyn academaidd o gwrs dynodedig—

(a) yr oedd gan y myfyriwr hawl i gael cymorth ffi ar ei chyfer (hyd yn oed os oedd y swm yn ddim);

(b) a oedd yn flwyddyn bwrsari; neu

(c) y byddai'r myfyriwr wedi bod â hawl i gael cymorth at ffioedd ar ei chyfer (hyd yn oed os byddai'r swm wedi bod yn ddim) pe bai wedi bod yn fyfyriwr cymwys neu pe bai'r cwrs presennol wedi'i ddynodi ar ddechrau'r flwyddyn honno;

ystyr "blwyddyn bwrsari" ("*bursary year*") yw blwyddyn academaidd cwrs—

(a) y mae'r myfyriwr yn gymwys i gael unrhyw daliad o dan fwrsari gofal iechyd mewn perthynas â hi a hwnnw'n fwrsari y caiff ei swm ei gyfrifo drwy gyfeirio at ei incwm; neu

(b) y mae'r myfyriwr yn gymwys i gael unrhyw daliad o dan lwfans gofal iechyd yr Alban mewn perthynas â hi a hwnnw'n lwfans y caiff ei swm ei gyfrifo drwy gyfeirio at ei incwm;

(**3**) 2002 p. 32.
(**4**) Gynt yr enw ar Sefydliad Prifysgol Llundain ym Mharis oedd y Sefydliad Prydeinig ym Mharis. Newidiodd y Sefydliad Prydeinig ym Mharis ei enw'n ffurfiol ar 1 Ionawr 2005.

ystyr "blwyddyn Erasmus" ("*Erasmus year*") yw blwyddyn academaidd cwrs pryd y bydd myfyriwr yn cymryd rhan yng nghynllun gweithredu'r Gymuned Ewropeaidd ar gyfer symudedd myfyrwyr prifysgol a elwir ERASMUS(**5**) a phan fo cwrs y myfyriwr yn gwrs y cyfeirir ato yn rheoliad 5(1)(d) a bod pob cyfnod astudio'r myfyriwr yn ystod y flwyddyn academaidd mewn sefydliad y tu allan i'r Deyrnas Unedig;

ystyr "bwrsari gofal iechyd" ("*healthcare bursary*") yw bwrsari neu ddyfarniad o ddisgrifiad tebyg o dan adran 63 o Ddeddf Gwasanaethau Iechyd ac Iechyd y Cyhoedd 1968(**6**) neu Erthygl 44 o Orchymyn Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Personol (Gogledd Iwerddon) 1972(**7**);

ystyr "cronfeydd cyhoeddus" ("*public funds*") yw arian sy'n cael ei ddarparu gan Senedd y Deyrnas Unedig gan gynnwys cronfeydd sy'n cael eu darparu gan Weinidogion Cymru;

ystyr "cwrs addysg uwch" ("*higher education course*") yw cwrs y cyfeirir ato yn Atodlen 2 neu gwrs i ôl-raddedigion neu gwrs arall y mae ei safon yn uwch na safon cwrs gradd gyntaf;

mae "cwrs ar gyfer hyfforddiant cychwynnol athrawon" ("*course for the initial training of teachers*") yn cynnwys cwrs o'r fath sy'n arwain at radd gyntaf oni nodir yn wahanol ond nid yw'n cynnwys cynllun hyfforddi athrawon sydd wedi'i seilio ar gyflogaeth;

ystyr "cwrs carlam" ("*accelerated course*") yw cwrs y mae'r sefydliad sy'n ei ddarparu yn ei gwneud yn ofynnol fel rheol i'r personau sy'n ei gymryd fod yn bresennol (boed ar fangre'r sefydliad ynteu mewn man arall) am gyfnod o 40 wythnos o leiaf yn y flwyddyn derfynol, a hwnnw'n gwrs sy'n para am ddwy flwyddyn academaidd;

ystyr "cwrs cymhwysol" ("*qualifying course*") yw cwrs dynodedig amser-llawn a ddarperir gan Brifysgol Rhydychen neu Brifysgol Caer-grawnt a hwnnw'n gwrs—

(a) sy'n arwain at gymhwyster gweithiwr cymdeithasol, meddyg, deintydd, milfeddyg neu bensaer;

(b) sy'n arwain, os yw wedi dechrau cyn 1 Medi 2009, at gymhwyster fel pensaer tirwedd, dylunydd tirwedd, rheolwr tirwedd, cynllunydd tref neu gynllunydd gwlad a thref; neu

(c) sy'n cynnwys o leiaf un flwyddyn academaidd sy'n flwyddyn bwrsari;

ystyr "cwrs dwys" ("*intensive course*") yw cwrs carlam neu gwrs gradd cywasgedig;

ystyr "cwrs dynodedig" ("*designated course*") yw cwrs a ddynodwyd gan reoliad 5 neu gan Weinidogion Cymru o dan reoliad 5;

mae i "cwrs dynodedig a bennir" ("*specified designated course*") yr ystyr a roddir ym mharagraff (8);

ystyr "cwrs dysgu o bell dynodedig" ("*designated distance learning course*") yw cwrs a ddynodwyd gan Weinidogion Cymru o dan reoliad 64;

(**5**) Mae ERASMUS yn rhan o raglen gweithredu'r Gymuned Ewropeaidd SOCRATES; OJ Rhif L28, 3.2.2000, t.1.

(**6**) 1968 p. 46; diwygiwyd adran 63 gan Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Yr Alban) 1972 (p. 58), Atodlen 7, Deddf Ad-drefnu'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1973 (p. 32), Atodlenni 4 a 5, Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 (p. 49), Atodlenni 15 ac 16, Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Yr Alban) 1978 (p. 29), Atodlenni 16 a 17, Deddf Llywodraeth Leol 1985 (p. 51), Atodlen 17, Deddf Iechyd a Meddyginiaethau 1988 (p. 49), adran 20, adran 25(2) ac Atodlen 3, Deddf Llywodraeth Leol (Yr Alban) 1994 (p. 39), Atodlen 13, Deddf Awdurdodau Iechyd 1995 (p. 17), Atodlen 1, Gorchymyn Ad-drefnu Llywodraeth Leol (Cymru) (Diwygiadau Canlyniadol Rhif 2) 1996 (O.S. 1996/1008), Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Sylfaenol) 1997 (p. 46), Atodlen 2, Deddf Iechyd 1999 (p. 8), Atodlen 4, Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2001 (p. 15), Atodlen 5, Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a'r Proffesiynau Gofal Iechyd 2002 (p. 17), Atodlenni 2, 5 a 9, Rheoliadau Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a'r Proffesiynau Gofal Iechyd 2002 (Darpariaethau Atodol, Canlyniadol etc) 2002 (O.S. 2002/2469), Atodlen 1, Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003 (p. 43), Atodlenni 4, 11 a 14, Gorchymyn Cychwyn (Rhif 2) Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003 2004 (O.S. 2004/288), erthygl 7, Gorchymyn Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003 (Cychwyn Rhif 1) (Cymru) 2004 (O.S. 2004/480), O.S. 2004/288, erthygl 7; Deddf Plant 2004 (p.31), adran 55; O.S. 2004/957, yr Atodlen; Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Darpariaethau Canlyniadol) 2006 (p.43), Atodlen 1 ac O.S. 2007/961, yr Atodlen.

(**7**) O.S. 1972/1265 (G.I. 14) y mae iddo ddiwygiadau nad ydynt yn berthnasol i'r Rheoliadau hyn.

ystyr "cwrs dysgu o bell presennol" ("*present learning distance course*") yw'r cwrs dysgu o bell dynodedig y mae person yn gwneud cais am gymorth mewn perthynas ag ef;

ystyr "cwrs gradd cywasgedig" ("*compressed degree course*") yw cwrs y dyfernir, yn unol â pharagraff (2), ei fod yn gwrs gradd cywasgedig;

ystyr "cwrs HCA hyblyg i ôl-raddedigion" ("*flexible postgraduate ITT course*") yw cwrs ôl-radd o hyfforddiant cychwynnol athrawon, y mae ei hyd a'i batrwm yn cael eu pennu drwy gyfeirio at brofiad ac anghenion hyfforddi'r myfyriwr cymwys a hwnnw'n gwrs sydd wedi'i gymeradwyo gan yr Asiantaeth Hyfforddi a Datblygu ar gyfer Ysgolion(**8**) neu Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru(**9**);

ystyr "cwrs ôl-radd dynodedig" ("*designated postgraduate course*") yw cwrs sydd wedi'i ddynodi o dan reoliad 104 neu gan Weinidogion Cymru o dan reoliad 104;

ystyr "cwrs ôl-radd presennol" ("*present postgraduate course*") yw'r cwrs ôl-radd dynodedig y mae person yn gwneud cais am gymorth mewn cysylltiad ag ef;

ystyr "cwrs penben" ("*end-on course*") yw—

(a) cwrs gradd gyntaf amser-llawn (ac eithrio cwrs gradd gyntaf ar gyfer hyfforddiant cychwynnol athrawon) a hwnnw'n gwrs y mae myfyriwr yn dechrau bod yn bresennol arno, gan anwybyddu unrhyw wyliau yn y cyfamser, yn union ar ôl rhoi'r gorau i fod yn bresennol ar gwrs amser-llawn sydd wedi'i grybwyll ym mharagraff 2 neu 3 o Atodlen 2 ac y mae'r myfyriwr wedi cael dyfarniad trosiannol, benthyciad o dan Reoliadau 1998 neu gymorth o dan Reoliadau 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 neu 2008 ar ei gyfer, neu yr oedd gan y myfyriwr hawlogaeth i gael un o'r rhain ar ei gyfer;

(b) cwrs gradd anrhydedd amser-llawn sy'n dechrau ar neu ar ôl 1 Medi 2006 a hwnnw'n gwrs y mae myfyriwr yn dechrau bod yn bresennol arno, gan anwybyddu unrhyw wyliau yn y cyfamser, yn union ar ôl rhoi'r gorau i fod yn bresennol ar gwrs gradd sylfaenol amser-llawn ac y mae'r myfyriwr wedi cael dyfarniad trosiannol, benthyciad o dan Reoliadau 1998 neu gymorth o dan Reoliadau 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 neu 2008 ar ei gyfer, neu yr oedd gan y myfyriwr hawlogaeth i gael un o'r rhain ar ei gyfer;

(c) cwrs ar gyfer hyfforddiant cychwynnol athrawon sy'n dechrau cyn 1 Medi 2006 nad yw'n para am fwy na dwy flynedd (gan fynegi hyd cwrs rhan-amser mewn modd sy'n gyfartal i hyd y cwrs amser-llawn sy'n cyfateb iddo) a hwnnw'n gwrs y mae myfyriwr yn dechrau bod yn bresennol arno, gan anwybyddu unrhyw wyliau yn y cyfamser, yn union ar ôl rhoi'r gorau i fod yn bresennol ar gwrs gradd gyntaf ac y mae'r myfyriwr wedi cael dyfarniad trosiannol, benthyciad o dan Reoliadau 1998 neu gymorth o dan Reoliadau 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 2006, 2007 neu 2008 ar ei gyfer, neu yr oedd gan y myfyriwr hawlogaeth i gael un o'r rhain ar ei gyfer;

ystyr "cwrs presennol" ("*present course*") yw'r cwrs dynodedig y mae person yn gwneud cais am gymorth mewn perthynas ag ef;

ystyr "cwrs rhagarweiniol" ("*preliminary course*") yw cwrs a grybwyllir ym mharagraff 2 neu 3 o Atodlen 2 ac yr ymgymerir ag ef cyn ymgymryd â chwrs gradd amser-llawn (ac eithrio cwrs gradd gyntaf ar gyfer hyfforddiant cychwynnol i athrawon) neu gwrs gradd sylfaenol yr ymgymerir ag ef cyn ymgymryd â chwrs gradd anrhydedd amser-llawn, yn ôl y digwydd;

ystyr "cwrs rhan-amser dynodedig" ("*designated part-time course*") yw cwrs sydd wedi'i ddynodi gan reoliad 80 neu gan Weinidogion Cymru o dan reoliad 80;

(**8**) Sefydlwyd y corff hwn yn wreiddiol o dan adran 1 o Ddeddf Addysg 1994 (p. 30) fel yr Asiantaeth Hyfforddi Athrawon. Mae'n parhau mewn bodolaeth yn rhinwedd adran 74 o Ddeddf Addysg 2005 (p.18) ond ei enw fydd yr Asiantaeth Hyfforddi a Datblygu ar gyfer Ysgolion.

(**9**) *Gweler* adrannau 85—90 o Ddeddf Addysg 2005 i weld swyddogaeth CCAUC ynghylch hyfforddi athrawon.

ystyr "cwrs rhan-amser presennol" ("*present part-time course*") yw'r cwrs rhan-amser dynodedig y mae person yn gwneud cais am gymorth mewn cysylltiad ag ef;

mae i "cwrs rhyngosod" ("*sandwich course*") yr ystyr a roddir ym mharagraff (7);

ystyr "Cyfarwyddeb 2004/38" ("*Directive 2004/38*") yw Cyfarwyddeb 2004/38/EC Senedd Ewrop a'r Cyngor dyddiedig 29 Ebrill 2004(**10**) ar hawliau dinasyddion yr Undeb ac aelodau o'u teuluoedd i symud ac i fyw'n ddilyffethair yn nhiriogaeth yr Aelod-wladwriaethau;

ystyr "cyfnodau o brofiad gwaith" ("*periods of work experience*") yw—

(a) cyfnodau o brofiad diwydiannol, proffesiynol neu fasnachol sy'n gysylltiedig ag astudiaethau amser-llawn mewn sefydliad ond mewn man y tu allan i'r sefydliad hwnnw;

(b) cyfnodau pryd y caiff myfyriwr ei gyflogi ac y bydd yn preswylio mewn gwlad y mae ei hiaith yn un y mae'r myfyriwr yn ei hastudio at ei gwrs (ar yr amod bod y cyfnod o breswylio yn y wlad honno yn un o ofynion ei gwrs a bod astudio un neu fwy o ieithoedd modern yn cyfrif am nid llai na hanner cyfanswm yr amser a dreulir yn astudio ar y cwrs);

ystyr "cyfraniad" ("*contribution*"), o ran—

(a) myfyriwr cymwys, yw cyfraniad y myfyriwr wedi'i gyfrifo yn unol â rheoliad 53 ac Atodlen 5;

(b) myfyriwr rhan-amser cymwys, yw cyfraniad y myfyriwr wedi'i gyfrifo yn unol â rheoliad 91 ac Atodlen 6;

ystyr "Cyngor Ymchwil" ("*Research Council*") yw unrhyw un o'r cynghorau ymchwil canlynol—

(a) Cyngor Ymchwil y Celfyddydau a'r Dyniaethau,

(b) Cyngor Ymchwil Biodechnoleg a'r Gwyddorau Biolegol,

(c) Y Cyngor Ymchwil Economaidd a Chymdeithasol,

(ch) Cyngor Ymchwil Peirianneg a'r Gwyddorau Ffisegol,

(d) Y Cyngor Ymchwil Feddygol,

(dd) Cyngor Ymchwil yr Amgylchedd Naturiol,

(e) Cyngor Ymchwil Ffiseg Ronynnol a Seryddiaeth;

ystyr "cymorth" ("*support*") yw cymorth ariannol ar ffurf grant neu fenthyciad a roddir gan Weinidogion Cymru yn unol â rheoliadau a wnaed ganddynt o dan adran 22 o'r Ddeddf;

ystyr "cymorth at ffioedd" ("*fee support*") yw grantiau mewn perthynas â ffioedd yn unol â rheoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru o dan adran 22 o'r Ddeddf ac maent yn cynnwys grantiau mewn perthynas â ffioedd o dan Ran 4;

ystyr "cyn Ardal yr Heddlu Metropolitanaidd" ("*former Metropolitan Police District*") yw—

(a) Llundain Fwyaf, heb gynnwys dinas Llundain, y Deml Fewnol a'r Deml Ganol;

(b) yn swydd Essex, yn nosbarth Epping Forest—

ardal cyn ddosbarth trefol Chigwell,

plwyf Waltham Abbey;

(c) yn swydd Hertford—

ym mwrdeistref Broxbourne, ardal cyn ddosbarth trefol Cheshunt,

dosbarth Hertsmere,

yn nosbarth Welwyn Hatfield, plwyf Northaw; ac

(ch) yn swydd Surrey—

(**10**) OJ L158, 30.04.2004, t.77—123.